

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

za Nemčijo:

celo leto skupaj naprej	K 25.—	celo leto naprej	K 30.—
pol leta	13.—	za Ameriko in vse druge dežele:	
četrt leta	6-50	celo leto naprej	K 35.—
na mesec	2-30		

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 85.

Izboja vsak dan zvečer izveščen o dogodkih in praznikih.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 20 vin., za dvakrat po 18 vin., za trikrat ali večkrat po 16 vin. Parte in zahvala vrsta 25 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplaatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 83.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:

v upravištvu prejemam:

celo leto naprej	K 24.—	celo leto naprej	K 22.—
pol leta	12.—	pol leta	11.—
četrt leta	6.—	četrt leta	5-50
na mesec	2.—	na mesec	1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Vojna z Italijo.

BOJI OB SOŠKI FRONTI.

Dunaj, 27. aprila. (Kor. urad.) Uradno se razglasa:

Italijansko bojišče.

Ob primorski fronti so bili artiljerijski boji včeraj in danes mestoma zelo živahni. Zvečer se je pričel proti našim zopet zavzetim jarkom vzhodno od Selca bobnajoči ogenj; sovrážni napad, ki mu je sledil, smo zavrnili. Vrh Sv. Mihaela je stal popolnoma pod silnim ognjem vseh kalibrov. Ob tolminskem mostišču in severno od tam je naša artiljerija močno delovala proti italijanskim pozicijam. Pri Bovcu so pregnale naše čete sovrážnika iz nekega oporišča v odseku na Rombonu ter vjele del iz alpinov sestavljene posadke.

Ob tirolski fronti je položaj neizpremenjen.

Nomeštnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, iml.

Italijansko bojišče.

Iz poročila, odobrenega v vojnoporočevalskem stanu, 26. aprila: Včerajšnji dan je bil na italijanski fronti živahen. Pri Selcah je prišlo celo do velikega napada Italijanov. Ta boj je imel prvotno za Italijane uspeh, da so mogli vdreti v široki fronti v naše črte, ali hitro je sledil neuspeh, da so morali Italijani pri protinapadu v bližinskem boju izprazniti komaj dobljene jarke z najkrevnejšimi izgubami, 130 Italijanov pa smo vjele.

Ob koroški fronti je bilo bojno delovanje manjše. Toliko hujši pa je bil ogenj naših možnarjev na vrh Col di Lana, kjer je položaj italijanske posadke od dneva do dneva neugodnejši. Možnarji so kmalu prevladali s svojim ognjem, kajti boj italijanske artiljerije je prav vidno pomejal. V Suganski dolini so zastupili Italijani, ki so se bili vstali zapadno Roncegna na severnih pobočjih nad dolino, te pozicije, tudi tukaj je naša artiljerija vžročila, da Italijani niso mogli držati fronte. Sovražnik je šel v svoje nove pozicije pri Roncegno, ki tečejo v smeri z juga na sever. Napori več mesecev so ostali za Italijane popolnoma brezplodni.

Iz vojaškega razmotrivanja k poročilu generalnega štaba dne 27. aprila:

Na primorski fronti so se razvili novi boji. Izvirajo na eni strani iz namena sovrážnika, da bi zopet zavzeval pred kratkim izgubljene pozicije, na drugi strani so posledica naše zvišene akcijske sile. Skupnega načrta v italijanskih podjetjih sicer še ni opaziti. Boji pri Selcah temeljijo na želji, da bi se popravile izgube predvčerajšnjega dne. V ta namen je združila sovrážna artiljerija svoj ogenj na našo sprednjo črto do bobnajočega ognja, ali sovrážna infanterija se ni povzpela do silnejšega sunka. Italijanski bataljoni so bili z lahkoto zavrnjeni. V goriskem prostoru je sovrážnik obmetel hrib Sv. Mihaela s težkimi granatami, pričakovani napad pa je izostal, vsaj do mraka. Na Tolminkem in Bovškem je obstreljevala naša artiljerija sovrážne pozicije, infanterija tega odseka si je mogla še isti dan pridobiti terena, ker je vzela z jurišem močno od nas, pa težko poškodovano oporišče, katero so držali bersaljeri. Na bojiščih ob tirolski fronti včeraj se položaj ni izpremenil. Sovražnik še drži vrh Col di Lana, vendar pa je njegov položaj zbog ognja naših

težkih možnarjev postal kritičen. Nasproti vrhu na skalnem grebenu so se vgnezdili cesarski lovci. V dolini Brenta, Sugana, se je hotel sovrážnik odtegniti učinka naše najtežje artiljerije z izpraznjenjem svojih pozicij pri Voto, zapadno Roncegna; naše čete so zasedle zapuščene pozicije.

Boji pri Selcah.

Zadnji teden meseca marca se je opetovano poročalo o bojih pri Selcah. Takrat se je bilo posrečilo Italijanom vstati se v nekaterih naših jarkih, kateri pa so že zopet v naši posesti, kakor prica uradno poročilo z dne 26. t. m. Odsek pri Selcah se razteza vzhodno ceste Dobberdob-Ronki, ki pada tukaj v serpentinu proti soški ravnini, nad že zdavnaj sestreljenim selom Selce imenovanim. Okopi stojijo nad soško ravnino 60 do 70 metrov, nad njimi hribočka Grize brdo in Kosič, ki zaključujeta odsek pri Selcah proti severu in jugu in kjer so vedno naše čete. Da so bili Italijani vdrti v ta odsek, je bilo to mogoče, kakor je poročal v »Berliner Tagbl.«, ne morda vsled drznega prodiranja italijanske infanterije, ampak vsled ugodnega položaja težkih obrežnih baterij. Poleg lažje poljske artiljerije, ki se je vkopala pod Selcami med Starancanom in Ronki v razvalinah sestreljenih vasi, razpolaga tretja italijanska armada vojskove d' Aosta na skrajnem desnem krilu s takozvanimi lagunskimi baterijami. To so obrežni in ladijski topovi težkih kalibrov, ki se nahajajo deloma ob Sdobi, to je ob izlivu Soče v morje. Ti velikani so metali svoje ogromne granate na selške okope. Ali sovrážniku ni bilo usojeno, da bi bil obdržal osvojene pozicije, začetkom aprila so bili jarki že zopet zavojevani od naših čet. Tudi sedaj so bili zopet zagnali Italijani na te okope, ali, kakor znano, uspehov nimajo, kajti vse prvotne pozicije v odseku so v naši posesti. — Po »Graz. Volksbl.«.

Komaj en kilometer v kraškem ozemlju.

Železnica Trst - Gorica označa zapadni konec Krasa, črta Vermejan - Selce Kota 121 približno fronto, ki jo imajo Italijani, obenem rob visoke planote. Kakor se vidi, sovrážnik ni vdrl globoko v kraški svet. Približno en kilometer. Porazdeljeno na ves čas vojne pomeni to okoli 3 metre na dan. Naše prvotne pozicije so seveda vse še vedno naše in ostanejo. Pa je sanjal Čadorna ob začetku vojne, da bo čez par dni v Ljubljani in čez par tednov na Dunaju, obtičal pa je pred trdim Kraškim svetom.

Ruski glas proti Italiji.

»Novoje Vremja« piše o Italiji med drugim: Ne moremo prav poimeti solidarnosti Italije z alijanci, dokler je Italija z Nemčijo v vojni samo na papirju, dokler Italija aktivno ne poseže v boj proti našemu glavnemu sovrážniku, ki zadaja nam, Francozom in Angležem tako težke udarce. Na pariški konferenci se je poudarjalo, da to razmerje je le vprašanje par dni. Ali nič se ni zgodilo in govor italijanskega zunanjega ministra tudi nam ni razvoljal te neprijetne uganke.

Podpisujte IV. vojno posojilo.

Zapadno bojišče.

BOJI NA CELI FRANCOSKO - ANGLEŠKI FRONTI.

Berolin, 27. aprila. (Kor. urad.)

Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan:

Zapadno bojišče.

Jugozapadno od Ypresa smo močno obstreljevali angleške pozicije ter ugotovili dober uspeh s svojimi patruljami. Južno od St. Eloija smo s svojim ognjem zlomili močnejši sovrážni napad z ročnimi granatami. V odseku Givenchy en Gohelle-Neuville St. Vaast smo z uspehom zažgali več min, izrgali sovrážniku v nato sledečih bojih z ročnimi granatami pri Givenchyju kos njegovega jarka ter zavrnili protinapade.

Angleški sunki severno od Somme so ostali brezuspešni. V pokrajini ob Masi je prišlo poleg silnega artiljerijskega boja samo na levo od reke do delovanja infanterije. Z ročnimi granatami prodirajoče francoske oddelke smo zavrnili. Nemška patruljska podvzeta na več točkah fronte, tako v pokrajini severovzhodno od Armentieresa in med Vaillijem in Craonnom so bila uspešna.

V zračnem boju smo z obrambnimi topovi zbili po eno sovrážno letalo pri Souchezu in južno od Tahura, tretje južno od Parroya. Neka nemška letalska flotilja je izdatno obložila železniško progo v dolini Noblette, južno od Suippa.

Danes po noči se je izvršil napad zrakoplovov na pristanišče in železniške naprave v Margate ob angleški obali.

Vrhovno armadno vodstvo.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

24. aprila popoldne. V Belgiji delovanje naše artiljerije v odsekih Westende-Steenstrate. V Argonih smo namerili koncentričen ogenj na okolico Malancourta. Zapadno od Mase je sovrážnik tekom popoldneva silno obstreljeval naše pozicije v okolici Mort Homma. Vzhodno od Mase in v ravnini Woivre od časa do časa prenehajoče delovanje artiljerije. Od ostale fronte ni ničesar poročati. V noči na 24. t. m. so izvršile naše letalske flotilje več podvzetij: 21 granat in 8 vžigalnih granat so vrgle na kolodvor Longuyon, 5 granat na kolodvor Stenay, 12 na taborišče vzhodno od Duna, 32 na taborišče v okolici Montfaucon in na kolodvor Nauvillois.

25. aprila popoldne. Zapadno od Mase so napadli Nemci včeraj proti koncu dneva po silnem obstreljevanju večkrat naše nove pozicije v okolici Mort Homma. Ko sta se prva dva poskusa popolnoma ponesrečila, je izvršil sovrážnik zadnji napad, močno vporabljaljoč goreče tekočine. Z zapornim in našim infanterijskim ognjem ustavljeni, so bili Nemci prisiljeni vrniti se z velikimi izgubami v svoje črte. Silno artiljerijsko delovanje v okolici Avocourta. Tekom noči je sovrážnik brezuspešno poskušal vzeti eksponirane postojanke ob jedru naprav pri Avocourtu. Vzhodno od Mase precej živahno obstreljevanje naših prvih in drugih črt. V gozdu Apremont boj z ročnimi granatami. V Lotaringiji smo razpršili močan izvidni oddelek, ki je skušal napasti eno naših malih postojank vzhodno od Neuvilleja. Letalstvo. Danes jutraj je vrgel neki nemški letalec 6 bomb na Dunkerque ter ubil eno ženo in ranil

tri moške. Stvarna škoda je brezpomembna.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

23. aprila. Uspešno smo napadli sovrážne jarke jugozapadno od Thepvala ter vjele 13 mož, brez ozira na izgube, ki smo jih prizadejali sovrážniku z metanjem bomb. Naše izgube so zelo majhne. Danes delovanje z minami in artiljerijo. Včeraj proti koncu dneva in tekom noči silen artiljerijski boj v odseku Ramscapelle. V ponedeljek popoldne se je obstreljevanje zopet s silo pričelo v tej pokrajini, kakor tudi v okolici Dixmuiden-Steenstaete. Danes nekoliko delovanja z minami pri eksponiranim delu pri Loosu in Neuve Chapelle. Obojestransko artiljerijsko delovanje pri Neuville, Angresu, pri kanalu Comines proti Ypresu in pri Hoogu. Neko sovrážno letalo smo s topovskim ognjem pri Ploegsteertu zbili; vodnik in opazovalec sta mrtva. Eno angleško letalo se pogreša.

Načelnik bolgarskega generalnega štaba na nemški zapadni fronti.

Berolin, 27. aprila. (Kor. urad.) V razgovoru s sotrudnikom »Berliner Tagblatta« je izjavil načelnik bolgarskega generalnega štaba Žostov m.-dr.: Pri obisku zapadne fronte sem se mnogo naučil in sem videl mnogo stvari, ki bi jih bili prej smatrali skoraj za nemogoče. Vračam se poln občudovanja za to, kar so dosegli Nemci v organizacijski sili in vojaški umetnosti in sicer ne le na fronti, temveč tudi za fronto. Bil sem v Belgiji, kjer sem videl, kako izvrsten red so vpeljali Nemci. Imel sem tudi priliko govoriti z nemškim cesarjem, ki je poln zaupanja. Napolnjuje me globoko občudovanje njegove osebnosti. Položaj na zapadni fronti se mi zdi jako ugoden.

Nemški letalci na zapadu.

Švicarski listi poročajo, da je poletelo neko nemško letalo v soboto preko Amiensa ter vrglo pet bomb na predmestja. Neko drugo nemško letalo je metalo v soboto popoldne bombe na Boulogne. V noči na 17. april so nemški letalci vrgli sedem velikih bomb na Belfort, med njimi eno vžigalno bombo. Tri osebe ubite, 7 ranjenih. Stvarna škoda je baje le majhna.

Zeppelin nad Kentom.

London, 26. aprila. (Kor. urad.) Reuterjev urad. Vojni urad poroča. Ob vzhodni obali Kenta je bil včeraj zvečer naznanjen Zeppelin. Zdi se, da ni prišel delj nad deželo in da se je vsled megle vrnil. Glasom dospelih poročil je vrgel bombo, ki je padla v morje.

Ruske čete na Francoskem.

Marselle 26. aprila. (Kor. ur.) Ruske čete so odšle včeraj zvečer v taborišče Maillay.

Vpoklici na Angleškem.

London, 27. aprila. (Kor. urad.) Reuter. Oženjeni moški od 28. do 35. leta so za 29. maj vpoklicani.

REVOLUCIJA NA IRSKEM.

Iz Rotterdamu poroča »Lokal-anzeiger«: V nedeljo ponoči je bil izvršen pri Maryboroughu atentat na neki vlak, a še pravočasno preprečen. Revolucionarji so bili pretrgali tračnice. Baje se je tudi del garnizije v Dublinu uprl, upor pa je bil kmalu udušen. Glasom uradnega izkaza je bilo v Dublinu ubitih in ranjenih: 8 častnikov, 13 vojakov, 2 redarja in 8 prostovoljcev. Izgube

upornikov niso znane. Tudi ni znano, ali se je posrečilo četam iztrgati upornikom glavno pošto in druga poslopja v Dublinu.

V zbornici lordov je izjavil lord Lansdowne o položaju na Irskem. Zadnja poročila so zelo zadovoljna, 15 oseb je ubitih, 21 ranjenih; poleg teh sta bila ubita dva vladni zvesta prostovoljca in dva redarja. Šest vladni zvestih prostovoljcev pa je bilo ranjenih.

Amsterdam, 27. aprila. (Kor. ur.) Londonski »Daily Mail« poroča, da so pripeljali sira Roger Casementa, ki je bil glasom poročila angleške admiralitete ob irski obali vjet, v London v Tower. Angleška vlada mu hoče v Londonu napraviti proces.

Irska in brambna dolžnost.

London, 26. aprila. (Kor. urad.) Tiskovni urad poroča: Odgovor ministrskega predsednika Asquitha v tajni seji poslanske zbornice na Carsonovo vprašanje, kaže, da se vladni predlogi glede razširjenja brambne dolžnosti ne bodo raztegnili na Irsko.

Anglija kupuje španske železnice.

Berolinski »Tageblatt« poroča iz Haaga: »Times« poročajo, da je Anglija kupila južnošpansko železnico od Linarsa do pristanišča Almerije. Proga je 200 milj dolga ter veže najvažnejše španske rudokope z obalo. »Times« pravijo, da je dosegla Anglija s tem več, kakor samo diplomatično zmago.

Boji na morju.

NAPAD NA DOGGERBANC.

Berolin, 27. aprila. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

V noči od 26. na 27. april so deli naših bojnih sil na sprednjih stražah na Doggerbanc uničili veliko angleško stražno ladjo in privedli jeden angleški parnik kot pomorski plen. Šef admiralskega štaba mornarice.

K napadu na Lowestoft.

London, 26. aprila. (Kor. urad.) »Daily Chronicle« poroča iz Lowestofta, da se je pri napadu na pristanišče podrla le malo hiš. Krogline nemških bojnih križark so napravile razmeroma malo škode. Nekaj krogelj so našli v notranjosti dežele. Lowestoft sam je bil zadet od največ 40 krogelj. Obstreljevanje je prenehalo v trenutku, ko je angleška lahka flotilja priplula z juga. Glasom nekega drugega poročila je grmenje topov zbudilo zgodaj jutraj prebivalstvo. Videti je bilo pet križark, obrnjenih s stranjo proti obali. V razdalji 10 milj so izstrelile vse topove. Vsaka ladja je oddala najmanj deset salv. V celem je bilo izstreljenih sto projektivov. Mnogo jih je šlo preko mesta. Prebivalci so se skušali skriti kakor so mogli. Največ škode je bilo v delavskih črtah. Glasom policijskih poročil so bile v Lowestoftu štiri osebe ubite. Škoda se omejuje na to, da so bile trgovine in hiše razdejane.

»Daily Mail« poroča: Nemške vojne ladje so silno streljale na bližajoče se angleške ladje ter so nato odpule proti vzhodu. Ko je opazil nemški admiral, da so angleške bojne sile slabейše, kakor lastne, je dal zopet obrniti ladje. Obrežne straže so pričakovale vsak hip, da bodo angleške ladje uničene, padala je namreč na nje prava toča krogelj. Na obeh straneh so bile ladje zadete. Morje je bilo vsled gibanja ladij in eksplozij granat tako nemirno, da je bilo pokrito s penami. Naenkrat je bilo videti, kako se s severa bliža v brzemu poletu neki hidroplan, ki je očividno prinesel kako poročilo, ta-

koj nato so Nemci z veliko hitrostjo odpluli proti vzhodu in severu.

Potopljene parnike.

London, 26. aprila. (Kor. urad.) Reuter uradno. Norveška barka »Carmanin« (1843 ton) je bila od nekoga nemškega podmorskega čolna 55 morskih milj od irske zapadne obale potopljena. Posadka je šla na čolne. Eden se je prevrnil, drugi s kapitanom in 9 moških je prispel na irsko zapadno obalo. (Pripomba Wolffovega urada: Počakati je na potrditve tega poročila.)

Listi poročajo: Norveška barka »Carmanian« se je potopila.

Rottendam, 27. aprila. (Kor. urad.) Parnik »Maashaven«, ki je bil zadel pred angleško obalo ob mino, pa so ga še mogli pripeljati v neko pristanišče, so za silo popravili ter se je v turek v spremstvu parnikov »Noordzee« in »Poolzee« vrnil v Rottendam. V sredo zjutraj sta »Maashaven« in »Poolzee« zadela ob mino in se potopila. Vlačna ladja »Noordzee« je z rešenim moštvom po drugi poti dospela sem.

Vojna z Rusijo.

NAŠE POROČILO Z RUSKE FRONTE.

Dunaj, 27. aprila. (Kor. urad.) Uradno se razglša:

Rusko bojišče.

Ničesar novega.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

BOMBE NA UST - DVINSK.

Berolin, 27. aprila. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan:

Vzhodno bojišče.

Položaj je neizpremenjen.

Neki naš zrakoplov je metal bombe na naprave in pristanišča in železniška dela v Dinamindu (Ust-Dvinsk).

Vrhovno armadno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

25. aprila. Sovražna artiljerija je obstreljevala mostiče Ikskil. V okolici Jakobštata južno od kolodvorja Novo Selburg, so zažgali Nemci mino. Naši letalci so vrgli 36 bomb na važne točke v hrstu sovrane fronte, zlasti na kolodvor Jelovko, zapadno od Iluksta. Sovražni letalci so obložili okolico Molodečna z bombami.

Car.

Car se je vrnil 27. t. m. v Carskoje selo.

DROBNE VESTI IZ RUSIJE.

Iz Petrograda poročajo: Ruske paroplovne družbe na rekah so izjavile, da ne morejo izpolniti svojih dobavnih pogojev za vojsko, ker jim primanjkuje goriva.

Z ruske meje poročajo nadalje: 300.000 pudov moke (okrog 50 milijonov kg), ki so bili pripravljeni ob reki, da jih odpošljejo, je povodenj odnesla.

Ob Donecu v premogokopnem revirju so proglasili delavci lakotno stavko.

Dogodki na Balkanu.

NAŠE IN NEMŠKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 27. aprila. (Kor. urad.) Uradno razglšajo:

Jugovzhodno bojišče.

Ničesar novega.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Berolin, 27. aprila. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan:

Balkansko bojišče.

Ničesar novega.

Vrhovno armadno vodstvo.

ATENTAT NA BOLGARSKO POSLANIŠTVO V ATENAH.

Milan, 27. aprila. (Kor. urad.) »Secolo« javlja iz Aten: Dne 25. t. m. je eksplodirala v notranjosti bolgarskega poslanštva v Atenah bomba. Vsa okna poslanštva in okoli stoečih hiš so bila razbita. Bolgarski poslanik se je napram zastopniku Wolffovega urada izjavil, da smatra za izključeno, da bi bili ta atentat izvršili Grki. Neko drugo bombo, ki ni

eksplodirala, je policija konfiscirala. Oblasti so storile obsežne ukrepe, da preprečijo nove nemire v onih krogih, ki so v zvezi z entento.

Obsedno stanje v Atenah.

Iz Aten poročajo: Ministrski svet je sklenil proglasiti nad mestom obsedno stanje.

GRŠKA JE KATEGORIČNO ODKLONILA NOVE ZAHTEVE ENTENTE.

Milan, 27. aprila. (Kor. urad.) »Secolo« javlja iz Aten 25. t. m.: Srbski poslanik je razložil ministrskemu predsedniku Skuludisu, da je potrebno spraviti srbske čete s Krfa po kopnem v Solun ter je zagotavljal, da bi se transport dotaknil le onih točk grškega ozemlja, kjer bi to bilo nujno potrebno in da bodo podane primerne sanitarne garancije. Angleški in francoski poslanik sta podpirala demaršo srbskega poslanika s tem, da sta izročila noto, ki pravi, da so alirane države glede transporta srbskih čet že svoje sklenile in s tem, da sta zagotavljala, da se razen prehoda čet ne bo izvršila nikaka teritorialna okupacija.

Berolin, 27. aprila. (Kor. urad.) Poročevalec Wolffovega urada v Atenah javlja: Na zahtevo četverzvezne diplomacije, da se ji da železnica Patras-Larisa na razpolago, je grška vlada odgovorila, da ka-

tegorično odklanja vsako razpravljanje o tem vprašanju.

Nove nasilnosti entente proti Grški.

Köln, 26. aprila. (Kor. urad.) »Kölnische Ztg.« javlja iz Aten: Četverzveza se ne zadovoljuje le s konfiskacijo poštnih pošiljatev centralnih držav, temveč posega tudi že po grški domači pošti. Francoska vojna ladja »Brix« je konfiscirala na treh grških parnikih 150 poštnih vreč, v katerih se je nahajala med drugim korespondenca oblasti in grških vojaških poveljnikov s centralo.

Turška vojna.

TURŠKO URADNO POROČILO.

28. aprila. Z raznih front ni dospelo nikako poročilo, ki bi imelo kak pomen.

Rusko poročilo iz Kavkazije.

23. aprila. V pokrajini Aškala smo povsod zavrnili silne turške napade z velikimi izgubami za sovražnika; s presenetljivimi protinapadom smo zavzeli važen odsek sovražne pozicije.

Poziv na 17letne na Turškem.

Carigrad, 27. aprila. (Kor. urad.) Glasom razglasa, objavljenega v listih, se pozivljajo tudi 17letni, da naj se eventualno zglaste za prostovoljno službo v vojski.

V pričakovanju nemškega odgovora.

NEMŠKEM GLAVNEM STANU.

Berlin, 27. aprila. (Kor. urad.) Amerikanski veleposlanik se je podal zvečer k avdienci pri cesarju v velikem glavnem stanu.

Amerikanska vlada svari pred pretiranim optimizmom.

London, 27. aprila. (Kor. urad.) »Daily News« poročajo iz Washingtona: Državni departement je posvaril korespondente listov pred pretiranim optimizmom. Predsednik je odredil, da se ustanovi obrtna cenzura za slučaj vojne in uvede preiskava ali podpirajo z nemške strani Feliksa Diaza in Villo.

Nemčija resno upošteva amerikansko noto.

Berlin, 27. aprila. »Berliner Tagblatt« piše: Iz razgovora z državnim kanclerjem je mogel ameriški veleposlanik spoznati, da se nemška vlada resno trudi se izogniti konflikta z Ameriko in da brez predsodkov upošteva želje in pritožbe amerikanske vlade. Pogajanja se lahko tičejo dveh vprašanj: prvič, komu je pripisati krivdo radi katastrofe »Sussex«, drugič pa splošno vprašanje, kako bi se dale po možnosti preprečiti opasnosti za ljudi in nevtrarno blago. Situacija se bo pač še le razjasnila, čim se bo natančneje poznalo ideje, ki jih zastopa Washington v tem vprašanju. Gotovega se ne da ničesar reči, akoravno smemo upati, da se v Washingtonu ne bodo stavile nepremagljive zapreke konečnemu sporazumu.

»Kölnische Ztg.« piše: O nemškem odgovoru se javnosti pred koncem tedna pač ne bo nič sporočilo.

Proti vojni z Nemčijo.

V Ameriki se množijo glasovi proti vojni z Nemčijo. Opozicijsalni

poslanec Mann je imel v reprezentantski zbornici nedavno govor, v katerem se je izjavil proti pretirani diplomatični odnošaji in proti vojni. Cela zbornica mu je pritrdila. Tudi drugi ugledni parlamentarci so proti prelomu z Nemčijo.

Papež je poslal Amerikancem velikonočno poslanico, ki izraža upanje, da bodo narodi, ki so živeli dosedaj v miru, ostali mirni tudi v bodoče.

Optimizem newyorške borze.

Preko Ženeve poročajo iz Washingtona: Berlinske brzojavke dajo sklepati, da bo Nemčija našla pota in sredstva, ki bodo preprečila prelom. Vseled tega se je pojavilo na newyorški borzi močno dviganje kurzov.

Vojaške priprave v Ameriki.

»Vossische Ztg.« javlja preko Ženeve: Amerikanska križarka »Tennessee«, ki je prispela v nedeljo z amerikanskim mornariškim ministrom v Callao (Peru) je dobila povelje, da se naj takoj vrne.

»Lokalanzeiger« poroča preko Haaga: Amerika utrjuje Panamski prekop. Te dni so pripeljali prvi veliki 16 colni top, ki strelja 1040 kg težke projektele 35 km daleč.

Amerika in Anglija.

Angleška vlada je prepovedala uvoz sanitetnega materiala v centralne države in je tako onemogočila tudi veliko pošiljatev zdravil, ki jih je zbral amerikanski Rdeči križ za Avstrijo in Nemčijo. Amerikanska vlada je sedaj zahtevala, da angleška vlada to prepoved prekliche in je odločena zadevo z vso odločnostjo zasledovati. Sploh bo amerikanska vlada, čim bo njen spor z Nemčijo poravnana, lahko mnogo odločnejše nastopala proti angleškim kršitvam mednarodnega prava.

niti, ko so pa dobile ojačenja, so vrgle upornike nazaj ter utrdbe zavzele.

Vesti iz primorskih dežel.

Padel je 27. marca v bojih pri Podgori Anton Visković, jurist, praporščak v rezervi. Pokopali so ga v Gorici. Pokojnik je doma iz Kotora.

Via Attems v Gorici. Pri izpremembi uličnih imen v Gorici se je vpoštevalo tudi stare goriske plemiške rodbine, katerih imena so tesno združena z zgodovino Goriko - Gradiščansko. Tako nahajamo med novimi uličnimi imeni: via Conte Leonardo, via Dornberg, via Cobenzel, via Colloredo, via Francesco della Torre, via Strassoldo in dosedanja via Lodovico Ariosto se imenuje odsej via Attems. Attems so stara goriska plemiška rodbina, v zgodovinskih listinah se imenujejo Attemsi. Dve liniji sta: grofje Attems - Heiligenkreuz iz Sv. Križa v Vipavski dolini, iz katere je tudi sedanji kranjski deželni predsednik, in grofje Attems-Petzenstein iz Podgore.

Razpust trgovsko - obrtnih zbornic v Trstu, Gorici, Rovinju in Rove-

retu. Dunaj, 26. aprila. (Kor. ur.) Trgovski minister je na temelju, paragrafa 23. zakona z dne 29. junija 1868. d. z. l. št. 85, zadevajočega organizacijo trgovskih in obrtnih zbornic, razpustil trgovske zbornice v Trstu, Gorici, Rovinju in Roveretu, katere ovirajo v njihovem normalnem delovanju vojni dogodki in zlasti odsotnost večjega števila članov s sedeža zbornice že dalje časa. Nadaljevanje zborničnih poslov je poverjeno od trgovskega ministra imenovanim vladnim komisarjem, katerim se prideli strokovni prisedniški svet, sestavljen iz zastopnikov interesentnih krogov. Vlada namerava zajedno s temi odredbami izpremeniti določbe trgovskega zakona in pravila tržaške trgovske zbornice, po katerih more biti tretjina tržaške trgovske zbornice sestavljena iz inozemcev, vpošteva državne interese. Tem povodom se imajo izvršiti tudi izpremembe volilnega reda za tržaško trgovsko zbornico, po katerem se ima urediti sestava tržaške zbornice, ki za razvitek gospodarskega življenja deloma ni več primerna, po sedanjih razmerah in zlasti se ima zagotoviti učinkovitejši zastopstvo paroplovnih interesov. Za predpripravo teh odredb bo sklicana v bližnjem času od trgovskega ministrstva konferenca, h kateri se povabijo osebe iz kroga zbornice in drugih interesiranih gospodarskih tržaških krogov. — »Grazer Tagblatt« piše k razpustu: S to odredbo, katero treba toplo pozdraviti, je končno zadela zadnje zavetišče irredentizma, tržaško zbornico, ista usoda, kakršna je zadela že druge korporacije, ki so bile v rokah italijanskih nacionalcev. Državi zveste elemente na jugu, katere se je odstranjevalo zbog pomanjkanja odpora, razveseli to, njihovo zadoščenje pa se povija z napovedanimi važnimi reformami volilne pravice in sestave zbornice v upanju, da pri tem državni in gospodarski interesi na temelju sodelovanja državi zvestega veletrštva, ki je imelo še do zadnjega časa v trgovski zbornici svoje domovanje, pridejo v poštev v polni meri.

Premeščen je na Dunaj inženir T. Tonini višji nadzornik in gradbeni in železniškovzdrževalni referent južne železnice obrtnega nadzorništva v Trstu.

Predavanje in koncert za goriske begunce na Dunaju. Na inicijativno goriskega deželnega odbora se bo vršilo pod pokroviteljstvom nadvojvodnje Blanke in pod častnim predsedstvom princa Konrada Hohenlohe - Schillingsfürsta in tržaškega namestnika barona Fries-Skene v veliki dvorani dunajske Uranie dne 29. t. m. ob 8. uri zvečer na korist goriskim beguncem predavanje prelata Karola Drexlerja o cerkveni in profani umetnosti na Goriskem. Predavanje bo ilustrirala zbirka svetih slik malo ali nič znanih objektov z Goriskega. Mnogo teh objektov je že žrtve vojne. S predavanjem je združen koncert; pelo se bo nekaj narodnih pesmi z Goriskega in proizvajalo par komadov stare kornorje glasbe pod vodstvom profesorja F. Langeja in s sodelovanjem pevskega zbora in orkestra višje realke in gimnazije Leopolda Salvatorja v 16. okraju.

Radi poverjenja je bil obsojen v Gradcu Juraj Grimani na pet let ječe. Iz okrajne bolniške blagajne v Šibeniku je bilo tekom let poverjenih okoli 100.000 K.

Proti prepovedi izvoza kave v Avstrijo. Trgovsko - obrtna zbornica na Reki je sprejela predlog, da se store potrebni koraki, da se prekliche prepoved izvoza kave v Avstrijo. Veletržec Gremer je, utemeljuje svoj predlog, rekel, da je na reškem trgu okoli 100 vagonov kave, ki zadostuje za promet za jedno leto in pol, poleg tega je mogoče dovažati kavo iz Holandske.

Strasna nesreča na Reki: Dva otroka zgorela v peči. Josip Strpin z Reke je vojak in leži bolan na Dunaju. Skrbna žena ga je šla za Veliko noč obiskat, da ga vidi še enkrat živega, kajti rane njegove so težke. Doma je pustila svoje štiri otroke: Dragica ima štiri leta, Anđelka šest, Josip sedem in Avguštna enajst. Ko je ta šla kupit kruha, so se ostali otroci igrali v kuhinji. Ker sta bila Josip in Anđelka malo mokra, sta prišla na to misel, da bi bilo dobro zbežati v peč, da se tam posušita. In res sta šla ter se postavila vsak na eno stran ognja. Dragica ni mogla za njima, pa je gibala vrata peči sem in tja, ki so se po nesrečnem slučaju zaprla in jih ni mogla več odpreti. Otroka sta kričala v peči, ker ju je dušil dim, kmalu sta nehala kričati, ker sta gorela. Prestrašena Dragica je šla k sosedu, ki je hitro uvidela, da se je moralo nekaj zgoditi. Prihiteli so na pomoč in odprli peč, ali pomoč je bila prepozna, Anđelka mrtva, dečko je še dihal, pa

je na poti v bolnico umrl. Razdvojen je srce uboge žene Strpinove, ki je prišla od umirajočega moža na grob dveh svojih otrok.

Četrto vojno posojilo.

Naša država je podobna veliki hiši, ki je last različnih oseb, prebivajočih v njej. Seveda ne morejo vsi stanovati v prvem nadstropju, a vsak ima svoje prebivališče v njej in vsi imajo enak interes na tem, da se ta hiša ohrani nepoškodovana, in vsak mora po svojih sredstvih prispevati, da se ta hiša vzdrži v dobrem stanju.

Naša država kliče sedaj prebivalstvo na pomoč za ohranitev in obrambo take hiše, namreč domovine. Eni gredo v strelske järke, da se za to hišo bore z orožjem v roki, drugi so dolžni, da jih oskrbujejo z orožjem, z obleko in z obutvijo, s hrano za puške, za topove in za železice.

V ta namen bo služilo četrto vojno posojilo. Kakor vsak deležnik pri kakih hiši, tako je vsak državljani dolžan, da se po svojih močeh udeležijo vojnega posojila. Vsak posameznik je poklican, da čim več stori. Nihče ne sme misliti, da je v zadostni meri izpolnil svojo patriotično dolžnost, če je že prvega, drugega ali tretjega vojnega posojila kaj podpisal. Naše armade ne zmagujejo zato, ker pusti drug drugega naprejši, nego zato, ker hoče biti vsak prvi in ker do skrajnosti izpolnjuje svojo dolžnost na vsakem mestu, kamor je postavljen. Tako se mora zgoditi tudi pri podpisovanju vojnega posojila. Drug naj gleda, da prehit in prekosi soseda. Treba je zunanji sovražnikom pokazati, da je avstrijska gospodarska moč tako silna, da je tudi s še tako dolgotrajno vojno ni mogoče izčrpati. Treba je zunanji sovražnikom posvedočiti, da se zamaš ne brani miru in da imamo avstrijski prebivalci ne samo veliko in znamenito armado, ampak tudi toliko moralne sile in toliko denarja, da lahko vzdržimo, dokler bo treba.

Treba je novih milijonov za nove batine sovražnikom, treba je novih milijonov za novo zmago, najbrž za zadnjo in odločilno zmago.

Vsi krogi so dolžni pomagati, da se četrto vojno posojilo čim najbolje obnese. Sovražniki naj strme in naj iz naše požrtvovalnosti spoznajo našo krepko voljo, da hočemo vztrajati in zmagati.

Vsem slojem, bogatim in revnim, kličemo torej iz vsega srca: Hitite in podpisite vojnega posojila, kolikor ga kdo največ more. Tako bo najhitreje in najzanesljiveje izvojevana zmaga, ki nam potem prinese mir in srečo. Podpisujte!

Dnevne vesti.

— »Narodna tiskarna«. Včeraj se je vršil redni občni zbor »Narodne tiskarne«. V upravni odbor so bili izvoljeni gg. župan dr. Ivan Tavčar (predsednik), dr. Alojzij Kokali (podpredsednik), dr. Karl Triller, dr. Vladimir Ravnihar, M. Malovrh, prof. Jos. Breznik in dr. Ivo Tavčar. Ker je dosedanjí upravni odbornik g. dr. Fran Windischer vzlic prošnji, naj ostane še nadalje član upravnega odbora, odklonil novo izvolitev, mu je izrekel občni zbor najtoplejšo zahvalo za njegove izredne zasluge za gospodarski razvoj »Narodne tiskarne«.

— Odlikovanje. Zlati zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil dr. Mirko Černič, nadzdravnik v rezervi.

— IV. vojno posojilo. Upravni odsek »Splošnega penzijskega zavoda za nastavlence« je sklenil podpisati 100 milijonov IV. vojnega posojila. S tem je podpisal vsega skupaj 217 milijonov.

— Teden Rdečega križa na Kranjskem. Spored dobrodelnih prireditelj v deželnem stolnem mestu Ljubljana. Sobota, dne 29. aprila: Od 7.—11. ure dopoldne: prodaja oltarskih šmarnic na štantih na Marijinem, Pogačarjevem in Vodnikovem trgu; ob 8. uri zvečer: vojaški koncert v Kazini, vstopnina 1 K. — Nedelja, dne 30. aprila: od 7.—11. ure dopoldne: prodaja oltarskih šmarnic na štantih na Marijinem, Pogačarjevem in Vodnikovem trgu; od pol 10. dopoldne do 1. popoldne in od pol 5. do pol 7. popoldne: javna prodaja znakov in cvetk po ljubljanskih gospeh in gospodičah; od pol 12. do pol 1. dopoldne: vojaški koncert v Zvezdi. Ob 8. zvečer: vojaški koncert v hotelu »Union«, vstopnina 1 K. — Ponedeljek, dne 1. maja: proslava zmage pri Goricah. Od 9. dopoldne do 7. zvečer: javna prodaja znakov in cvetk po ljubljanskih gospeh in gospodičah. Razdelitev oklicev po rodbinah in nabiralnih pol po hišah

po odrasli ljubljanski moški šolski mladini; od pol 6.—7. popoldne: vojaški koncert pred Glavno pošto. — Torek, dne 2. maja: Kino »Central« ves čisti dobiček vseh prireditev v korist Tedna Rdečega križa. — Sreda, dne 3. maja: od pol 6.—7. popoldne: vojaški koncert v Tivoljskem parku pred Radetzkyjevim spomenikom; zvečer: slavnostna predstava v Cesarja Franca Jožefa jubilejnim gledališču. — Četrtek, dne 4. maja: Kino »Central« ves čisti dobiček vseh predstav v korist Tedna Rdečega križa. — Petek, dne 5. maja: Zvečer: slavnostni koncert Philharmonične družbe v Kazini. — Sobota, dne 6. maja: Od 9. dopoldne do 7. zvečer: javna prodaja znakov in cvetk po ljubljanskih damah in gospodičinah, pobiranje oklicev s prilgi članov po rodbinah in nabiralnih pol s prostovoljnimi darovi po hišah po odrasli ljubljanski moški šolski mladini; od pol 6.—7. popoldne: vojaški koncert pred Glavno pošto; zvečer: I. slavnostni koncert »Glasbene Matic« v hotelu »Union«. — Nedelja, dne 7. maja: Od pol 10. dopoldne do 1. popoldne: javna prodaja znakov in cvetk po ljubljanskih damah in gospodičinah. Od pol 12. do pol 1. popoldne vojaški koncert v Zvezdi; zvečer: II. slavnostni koncert »Glasbene Matic« v hotelu »Union«. Od 29. aprila do včevši 7. maja se bo pri vseh predstavah v Kino »Central« za vse sedeže v ložah, rezervirani prostor in na balkonu pobiralo naplacho po 20 v, za vse ostale sedeže po 10 v; v Kino »Ideal« za vse boljše sedeže do II. prostora po 20 v, za drugi prostor in ostale sedeže po 10 v v prid Tedna Rdečega križa. Someščani, posejajte mnogo cvetk vseh prireditev, pristopajte kot člani k Rdečemu križu, darujte radodarno, segajte pridno po naših znakih in cvetkah, da tako pomagate olajševati gorja naših junakov in njihovih sirot. — Odbor za »Teden Rdečega križa« Deželnega in gospejskega pomožnega društva »Rdečega križa« za Kranjsko.

— Politiko in izobraževalno društvo za dvorski okraj je priredilo sinoči v restavraciji »pri Zlatorogu« koncert, na katerem se je razpravljalo, kako bi se dalo kar najuspešneje organizirati agitacijo za podpisovanje četrtga vojnega posojila. Podžupan g. dr. Karel Triller je otvoril razgovor z jako zanimivimi pojasnili o pomenu, važnosti in rentabilnosti vojnega posojila ter o načinih, ki omogočajo čim največjo udeležbo širokih slojev pri subskripciji. Na to se je razvila živahna debata o ustanovitvi društva za subskripciranje vojnega posojila v smislu oblastveno izdanih vzornih pravil.

— Pozdrav z italijanske vojne Vrste pošiljajo slovenski fantje in moške svojim ženam oziroma dekletom in vsem čitateljem »Slovenskega Naroda«. Franc Sovdat iz Tolmice; Franc Medved, Košana; Martin Kušar, Reka; Andrej Keš, Knežak; Andrej Perhavec, Lokve; Pavel Šilar iz Sred. Bitna; Karol Anzelin, Rajana; Jožef Bezgovšek, Laško pri Celju; Jožef Mohar, Britof pri Kranju; Franc Markovčič, Kožbana; Fr. Debeljak, Kokrica pri Kranju; Anton Glavina, Šmarje pri Kopru; Karl Maras, Kojsko; predm. Jožef Malin, Ljubljana; predm. Alojz Hribar, Sv. Križ, Polensko; deseterik Ciril Bukovje, Vipava; deseterik Jakov Jožef Zidanega mosta.

— Zglasil se je iz ruskega vjetništva po 16 mesečnem molku Josip Pili, Zelena jama 85.

— Vojnopoštni blagovni vzorci. Ker se občinstvo še vedno ne ravna po določbah glede razpošiljanja vojnopoštnih blagovnih vzorcev vključno ponovnemu obširnemu poduku z razglasi pri poštnih uradih in potom tiska, opozarjamo vnovič na sledeče določbe: 1.) Pošiljatelj blagovnih vzorcev so dovoljene samo do največje teže 350 gramov. 2.) Take pošiljke, katerih vsebina se rada pokvari, kakor sveže klobase, slanina in podobno, se ne sprejemajo in ne odpravljajo. Kakor za vojno-poštno zavetje, tako velja tudi za vojnopoštno blagovno vzorce določba, da jim ni smeti prilagati vpaljivih in razstreljivih predmetov (vžigalnice, benzin, napolnjena bencinova vžigala, petrolej, špirit itd.). 3. Vse pošiljke, katerih omoti ne odgovarjajo zahtevam vojnopoštnega prometa, se izločijo od opreme. Vse steklenice s (nevpaljivimi) tekočinami se morajo diti v lesene škatlice, katere je treba zadelati z zadostno količino vpijačih snovi. 4.) Naslov je treba navesti točno in jasno. Razven tega je potrebno, da se na vsaki pošiljki napiše ime in naslov pošiljatelja.

— Uradni ukaz o vpeljavi poletnega časa. Današnji uradni list obhavlja uradni ukaz deželnega pred-

sednika, ki pravi: Vse javne ure v kronovini Kranjski morajo se, če le mogoče, še v noči od 30. aprila na 1. maj proti dozdaj veljavnemu krajevnomu ali železniškemu času pomakniti za eno uro naprej in se do konca septembra v tem stanju obdržati. Vsak morebitni poskus, učinek tega ukrepa s preložitvijo poslovnih ur ali enakim preprečiti, je prepovedan in se bode kaznoval po določilih ministrske naredbe z dne 30. septembra 1857, drž. zak. št. 198.

— Novi čas. Dne 1. maja stopi v veljavo ministrska naredba, s katero je določen novi čas. O tem pri naša včerajšnja »N. Fr. Pr.« prav zanimiv članek.

— »Glasbena Matica« priredi o petindvajsetletnici obstanka svojega pevskega zbora in o petindvajsetletnici svojega rednega koncertnega delovanja z dovoljenjem vsolesavnega c. kr. policijskega ravateljstva v Ljubljani z dne 22. aprila 1916, L. št. 98, v soboto, 6. maja in v nedeljo, 7. maja t. l. dva velika dobrodelna koncerta na korist »Rdečemu križu« v veliki dvorani hotela »Union«. Sodelovali bodo znameniti solisti in pevski zbor »Glasbene Matic«. — Vstopnice za oba koncerta se dobivajo že od danes naprej v trafikah gosposkičev, J. Dolenčeve v Prešernovi ulici.

— Oddaja živili po znižanih cenah pri mestnem magistratu. V sled vojne je nastala nujna potreba, da se odda za revnejše in potrebnejše rodbine nekaj živili po znižanih cenah. Da bi se moglo čim pravičnejše in primernejše oddajati te podpore, se je obrnil mestni magistrat do vseh šolskih vodstev, župnih uradov ter ubožnih očetov v Ljubljani s pozivom, da naj predložijo sezname onih, ki so najbolj potrebni podpore. Občinski svetovaleci v aprovizacijskem oddelku — kjer so zastopane vse stranke — so tudi predložili svoje sezname. V posebnih sejah oddelka za oddajo cenejših živili so se odobrile osebe, ki naj bi jih prejtele. Dosedaj se je določilo okoli 400 strank z več kot 3000 rodbinskimi člani. Za sedaj je število rodbin — z ozirom na razpoložljiva sredstva — že doseglo ono mero, čez katero ni več mogoče dati živili po znižanih cenah. Novih priglasi v mestni magistrat na noben način ne bo več sprejmal. Stranke naj se torej v lastnem interesu ne hodiho več priglasevat, ker so že razprodana vsa živila po znižanih cenah.

— Oddaja žvepla. Splošna zveza gospodarskih združenj v Avstriji je sporočila, da dobimo za sedaj od narodenih tleh vagonov žvepla le en vagon t. j. 10.000 kg žvepla, ki ima biti za prvo silo, namreč za prvo žvepljanje. Kakor hitro ga dobi deželni odbor, se bo žveplo takoj razdelilo in razposlalo na posamezna županstva. Za sedaj se opozarjajo vsa županstva, da imajo od prve pošiljke, ki jo dobe, razdeliti svojim naročnikom tudi le eno tretjino žvepla, ki so ga vinogradniki naročili oziroma, ki jim gre po velikosti vinograda za prvo žvepljanje. Vsak ga ima namreč le toliko dobiti, kolikor ga neobhodno potrebuje za prvo žvepljanje.

— Oddaja merjašcev za plemo. C. kr. kmetijska družba v Ljubljani bo v kratkem oddala večje število plemenskih merjašcev v starosti do pol leta in čez. Kdor želi takega merjašca dobiti, naj se nemudno obrne na c. kr. kmetijsko družbo. Merjasci so kupljeni z državno in deželno podporo in se bodo oddajali po znatno nižji ceni kakor je nakupna. Natančnejši pogoji se izvedo v »Kmetovalcu«.

— Naznanilo. Na občnem zboru Deželne zveze sodavičarjev na Kranjskem dne 27. aprila t. l. se je sklenilo, da so se sodavičarski izdelki od 1. maja t. l. podražili in sicer sifonke na 12 vin, in pokalice na 16 vinarjev. Ker so se pa po nekaterih krajih že poprej dražje prodajale, se iste cene nadalje drže. Gg. odjemalci so odgovorni za izgubljene steklenice in sicer za sifonke po 4 K, za pokalice 60 v. — Odbor Deželne zveze sodavičarjev na Kranjskem.

— Poizvedovalne pole o stanju brezposelnosti v Ljubljani s podatki za mesec april je zanesljivo vpslali do dne 3. maja t. l. mestnemu magistratu (mestna posredovalnica za delo in stanovanje). Obrati, kateri nimajo poizvedovalnih pol, jih dobe brezplačno pri mestnem magistratu. Oni obrati, kateri bi pravočasno ne vpslali poizvedovalnih pol, se opozarjajo na kazenske posledice.

— Rotovška ura. Javna ura na našem mestnem magistratu je bila zadnje čase precej zmešana. Kazala je, kakor se ji je zljubilo; bila ob 11. pol dne ali pa narobe; skratka: bila je vredna sovrstnica drugih ljubljanskih ur. Pred kratkom so se je pa »usmili« spretne in skrbne roke. Mož, ki je prišel gledat osrčje, je

zmajeval z glavo, potem se pa oprjel dela. Snažil jo je, mazal, pilil in popravljal toliko časa, da je vse spravil v red in sedaj naša stara rotovška ura prednjači vsem drugim sovrstnicam; bje in kaže pravilno. In še nekaj! Pod kazalnikom je kroglica, za katero marsikaj ljubljancem ne ve, kaj pomeni. Ta kroglica predstavlja luno in je z uro tako v zvezi, da se mehanično vrtil in kaže natančno mesečne lune izpremembe. Ta umotvor je pozabljen miroval že leta in leta in sploh se je že mislilo, da je pod uro pritrjen le za »parado«. Sedaj je po dolgih letih vse v redu in ako nočeš ponoči opazovati luninih izprememb, jih lahko vidiš pri belem dnevu z Mestnega trga na rotovški uri.

— Umrla je 27. t. m. Marija L. ožar, komptaristinja pri zobozdravniku Seidlu. Pogreb 29. t. m. ob pol šestih. N. v. m. p. l.

— Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske. Od 16. do 22. t. m. se je rodilo v Ljubljani 15 otrok, 2 sta bila mrtevorojena, 22 oseb je umrlo, med njimi 11 domačinov. Za jetiko je umrlo 5 oseb, med temi 2 tujsca. Razen teh so umrli še 3 vojaki za legarjem in 1 vojak za grizo. Oboleli so: Za kozami 1 tujska, Jera Premk iz Šmartna pod Šmarno goro, pripeljana v epidemijko bolnico, za škrlatico 2 tujsca iz Kamnika, za tifuzom 47 vojakov, za grizo 15 vojakov, za vratico 1 domačin in 1 vojak, za otrpnenjem tilnika 1 vojak in za trahom 11 vojakov.

Nesreča. Delavec Biorhio, rodom Italijan. Ponesrečil se je pretečeno soboto, ko so nakladali orehove hlode na postaji Mokronog - Bistrica. Radi deževnega vremena mu je izpodletel capin ter je mož padel med rampo in vagon, v tistem hipu se mu je zavalil hlood na glavo in mu udrl črepijo.

Iz Celja. V nedeljo po noči je izginil faktor Zvezne tiskarne g. Egid Vihar in se sluti, da je morda padel v Savinjo in utonil, ker so našli na bregu pri železničnem mostu njegov klobuk. Trupla doslej še niso našli. Lani so poklicali g. Viharja k vojakom in se ravno sedaj nahajal na dopustu.

Iz Gaberja pri Celju. Umrli je posestnik Jože Koštomaj. Umrli je bil svoj čas tudi gostilničar pri »jele-nu« v Celju; za njegove dobe se je to gostilno v listi večkrat imenovalo, ker so se shajali tam možje, ki so ustanavljali Narodno stranko. Pokojni Koštomaj je bil član načelstva Lastnega doma in Prve južnoštajerske vinarke zadruge v Celju, je rad podpiral narodna društva in se udeleževal vseh narodnih prireditev. Umrli je v najlepši moški dobi; za podjetnega in pridnega moža je velika škoda.

Iz Oplotnice pri Konjicah poročajo, da nameravajo rudnik za baker v Čadramu zopet otvoriti; v rudniku se že 100 let ni ničesar delalo. Sedaj upajo z modernimi stroji doseči dobre uspehe.

O reformi ljudskega šolstva po vojni je sprejela štajersko nemško učiteljsko društvo na svojem zborovanju 25. t. m. v Gradcu resolucijo, ki pravi: Vse ljudske in meščanske šole se morajo poddržati, uvesti se mora jednotna šola z šletno šolsko obveznostjo brez vsakih olajšav, kakršne se sedaj v nekaterih deželah uveljavljene. Šolstvo se mora kar najstrožje nadzirati, eden razred sme pohajati največ 40 otrok, v vseh nemških ljudskih šolah se naj uvede nemščina kot učni predmet v 4 zadnjih šolskih letih pa kot učni jezik v najmanj polovici vseh učnih predmetov, za mladino med 14. in 18. letom naj se uvedejo nadaljevalni kurzi (gospodarski, trgovski, obrtniški), učiteljska izobrazba naj se povzdigne z uvedbo 2letnega visokošolskega študija po končanem učiteljskem, učiteljstvo naj se uvrsti v 11. do 8. razred državnih uradnikov, naučno ministrstvo naj se popolnoma loči od ministrstva za bogočastje.

Drobne novice s Štajerskega. Umrli je v Zg. Polskavi mlinar in posestnik Anton Strasser, 50 let star. — Zgoraj je na Veliki petek Golobova domačija v Zg. Velavljku pri Ptuj z vsemi premičninami vred. Edino živino so rešili razum ene svine. Zažgal je otrok, ki se je igral z vžigalicami. Gospodar je pri vojakih, žena z otroci je pa sedaj brez strehe. — Iz Slov. Bistrice poročajo, da je napravila toča veliki teden v slovenjebistriškem in konjiškem okraju na kulturna znatno škodo.

Kino »Ideal« danes v petek 28. t. m. Posebni večer z naslednjim poredom: 1. Železnica ob ahenskem jezeru; slika po naravi. 2. Doživljaji v džunglah; drama v 1 dejanju. 3. Poslavlji Rudl, izborna veseliga v 3 dejanjih. Spisala Alexander Engl in July Horst. Režijo vodi Franc Schmelter. Spored mladini ni primeren. — Soboto 29., nedeljo 30. aprila,

ponedeljek 1. maja; Drugi film V. Psilander serije: Plavajoči ognjenik. Dramatična slika iz družabnega življenja v 3 dejanjih z Valdemar Psilanderom, Karlom Wiethom in Elso Fröhlich v glavnih vlogah. Gvido v raju. Veseliga v 3 dejanjih iz družabnega življenja, z G. Thielschel v glavni vlogi. Spored mladini primeren.

Zrebanje razredne loterije. (5. razred, 12. dan.) 25.000 K dobi 79.914. Po 2000 K dobe 8620, 8655, 18.011, 21.707, 23.259, 27.606, 33.819, 37.713, 38.554, 40.327, 44.992, 47.828, 51.308, 60.434, 63.442, 63.925, 65.938, 68.385, 73.605, 90.367, 91.393, 93.072, 100.009. Po 1000 K dobe 3520, 5164, 17.775, 22.471, 23.446, 29.806, 36.542, 41.122, 46.160, 46.913, 51.282, 51.723, 53.506, 53.989, 60.922, 62.033, 63.469, 70.334, 73.085, 73.948, 74.933, 76.769, 86.834, 87.421, 90.340, 92.928, 93.355, 95.141, 95.777, 102.109, 108.013, 108.343, 108.914.

V Mestni hranilnici ljubljanske se je našlo nekaj denarja. Kdor bi ga izgubil, naj se blagovolj zglasiti pri hranilnični blagajni.

Izpred sodišča

Mladi roparski morilec. Na zatožni klopi sedi komaj 18 let stari Anton Dragar, pristojni v Šmartno pri Litiji, usnjarski vajenec v Zgornjem Kašlju, dosedaj sodnijsko še neoporečen, tožen hudodelstva zavratnega roparskega umora, ker je dne 6. marca t. l. zvečer v gozdu med Wagensbergom in Veliko Kostrevnico 74letnega užitkarja Jakoba Repina, da se polasti njegovega denarja, zavratno umoril. O tožencu se ne more trditi, da ga je slaba vzgoja privedla do tega groznega čina, vsaj je imel za tamonjše kmečke razmere dobro vzgojo in potrebno šolsko omiko, pač pa je iskati vzroka v tem, da je rad občeval z dekleti, katera nagnjenost je vzbujala gizdalinstvo in pohlep, biti vedno bolj obleden kakor drugi fantje njegove vrste; in tudi v gostilni je rad druge pogostil. Za vse to je pa bilo treba denarja, s katerim pa obdolženec ni mogel razpolagati, kajti služil je pri strojarju Francetu Babniku v Zgornjem Kašlju za vajenca in ta mu je plačeval tedensko po dve kroni, le semintja mu je primaknil kakšno krono. Ni čuda, da se je v njem vnel pohlep po denarju, da bi mogel ustreči svoji gizdavosti, in rodila se je v njem nesrečna misel, če ne drugače, si ga tudi siloma prilastiti. Dne 6. marca t. l. je bil v Radohovi vasi semenj, katerega je obiskal tudi 74 let stari užitkar Jakob Repina s svojo hčerjo z Dvora. Repina, ki je bil znan barantavec, je kupil na tem semnju kravo, katero je hči domov gnala, med tem, ko je oče ostal do večera v Radohovi vasi. Zvečer se je pa peljal s posestnico Mah v družbi ključavničarja Verbajsa proti domu. Voz se je ustavil pred Špančkovim gostilno v Pustem javorju, od koder sta šla Repina in Vencajs peš do Leskovce, ker ju je voz dohitel, sta zopet prisedla, nakar so dospeli v mraku do Wagensberga; tam je Repina izstopil iz voza ter šel po gozdni poti peš proti domu. Drugi dan sta ga našla Anton Hauptman, posestnik iz Jelš, in Janežič iz Kostrevnice ob gozdni poti vznak ležečega mrtvega. Glava, ki je bila s krvjo obilita, je visela navzdol, telovnik in jopič sta bila odpeta, poleg njega sta ležala okrvavljen klobuk in palica. Na lice mesta došla sodna komisija je dognala, da se je tu izvršil roparski umor, kajti iz raztelesenja trupla je bilo razvidno, da je Repina zadobil s toporobatim orodjem štiri močne udarce po glavi in da mu je bila polovica leve lobanje popolnoma zdroljena. Iz celega položaja je bilo sklepato, da je bil Repina od zadel pobit, da ga je storilec mrtvega na hrbet obrnil, mu preiskal žep, kar je dovedlo na sled storilca v osebi Antona Dragarja, katerega so orožniki v Zgornjem Kašlju aretovali in ga odvedli v zapore litijskega sodišča. Obdolženec je spočetka vse tajil in trdil, da je bil doma na obisku svojih staršev, ter nameraval dne 6. marca se z opoldanskim vlakom odpeljati domov v Zgornji Kašelj. Ker je pa vlak zamudil, je šel nazaj, se potikal okoli Wagensberga, da bi tam čakal eno svojih ljubimk. Preje je vzel seboj v neki šupi v Mali Kostrevnici skriti ključ za vi-jake, to pa zato, da bi se mogel braniti, če bi ga fantje zaradi deklet napadli. Da je bil ta zagovor ničev, sledi iz nadaljnjega zagovora, temu nasprotnega, da, ko so iz Radohove vasi prišli prvi sejmarji, se ga je lotila misel, enega ubiti in oropati. Za-

slišane priče, ki so ga vidile ognjenega s pelerino klatiti se okoli Wagensberga, so odločno potrdile, da se ne motijo o njegovi osebi, da je na njih vprašanje, kam da gre, dal godrnjaje zamolčki odgovor. Dragar, ki ni mogel vzdrževati prvo-tnega zagovora, je v celem obsegu priznal svojo krivdo. On je izpovedal, da je med Leskovco in Pustim javorjem zagledal Repino in Verbajsa, ki sta ravno tam šla nekoliko časa peš. Skril se je za grmovje in slišal, ko je Repina sedel zopet na voz bende, da se pelje le do Wagensberga, in se je odločil sedaj, ga oropati, ker si je mislil, da ima kot barantač z živino gotovo večjo svoto denarja pri sebi. Urno jo je krenil do Wagensberga in dospel tja, ko je Repina že stopil raz voza in krenil kot star človek težkih korakov po gozdni poti proti Veliki Kostrevnici. Kmalu ga je zagledal. Dragar pred seboj, hitro je stopal po s travo zaraščeni stezi poleg pota za njim, in ker je Repina le slabo slišal in bal, da bi se okoli ozrl, šel je naprej, ga je obdolženec, ko ga je dohitel, dvakrat udaril z železom od zadel po glavi, da se je takoj zgrudil, in ko je še stokal, ga je na tleh ležečega še dvakrat po glavi udaril, nakar je vsled groze, ki ga je obšla, zbežal, a se kmalu zopet vrnil, ter je mrtvega, ki je na licu ležal, obrnil, mu preiskal žep in mu vzel listnico z denarjem vred.

Obdolženec pravi, da po storjenem dejanju ni imel miru in nikjer občutka. Priče se o tej kazenski zadevi niso zaslžale, pač pa so se prečitale njih izpovedbe, katerim ni imel obdolženec ničesar pripomniti. Po tajnem posvetovanju izjemnega sodišča proglasi predsednik, dvorni svetnik Pajk, obsodbo, da je Anton Dragar kriv hudodelstva zavratnega roparskega umora in se bode zaradi tega moral pokoriti 15 let v težki ječi, katero kaznen je takoj nastopil; le njegova mladost, starost pod 20 let, ga je rešila smrtno obsodbe.

Razne stvari

* Gustav Marchet f. Bivši naučni minister, član gosposke zbornice Gustav Marchet, ki se je 26. t. m. odpeljal s soprogo na Češko, je 27. t. m. nenadno v Ostrovi umrl. Zadel ga je kap.

* Umrli je v Brnu profesor on-dotne češke tehnike dr. Karlo Zahradnik v starosti 68 let. Pokojnik je bil mnogo let profesor matematike na hrvatskem vsučilišču v Zagrebu in si je zlasti pridobil mnogo zaslug tudi za Jugoslovansko akademijo znanosti in umetnosti.

* Iz jeze se je obesil. V Romhausenu pri Kasselu na Nemškem se je neka posestnica pripravila, da se pelje v sosedno vas. Njen 12letni sin li se bil rad peljal z njo in ker mu mati tega ni dovolila, se je sicer vedno pridni in pametni fantič iz jeze obesil!

* Vojne obsodbe. Sodišče v Augsburgu na Nemškem je obsodilo služkinjo Ano Selz na šest mesecev zopora, ker je imela lubezensko razmerje z nekim vojnim vjetnikom. Na tri mesece je bila obsojena kmečka hči Marija Müller, ker je imela z nekim francoskim vojnim vjetnikom otroka.

* Zgoreli vrednostni papirji. Služkinja Elza Sturm, doma iz Celovca, je zašla gor v Budimpešto. Tam je svoji gosposinji gospe Mazci ukradla skrinjico, v kateri je bilo za 800 kron zlatih reči in za 21.000 kron vrednostnih papirjev. Ko je izvedela, da ji je policija za petami, je vrednostne papirje — vžgala. Obsojena je bila na tri leta ječe.

* Dolgotrajno deževje, ki zna postati prav nevarno poljskim sadom, je bilo posebno hudo velikonočne dni. V Budimpešti je bil navl tako velik, da je voda preplavila kleti in stanovanja pod cesto. Več kanalov se je podrla. V nekaterih ulicah so morali celo kakih pedeset strank deložirati. Zgodilo se je nad 600 nezgod, a do smrti ni vendar nihče ponesrečil. Šest hiš se je sploh podrla.

* Mož šestih žena. Listi javljajo, da se je budimpeštanski kadet G. K., predno je odšel na fronto, v šestih različnih mestih poročil s šestimi različnimi in premožnimi dekleti. Ostal je pri vsaki ženi le par dni in potem izginil, češ, da mora na fronto. Na fronto je med tem prišlo mnogo pisem z različno žensko pisavo. Nagovor na dopisnicah »ljubi mož« je vzbudil pozornost; začela se je preiskava in vsa stvar je prišla na dan.

Današnji list obsega 4 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Spominjajte se ob godovih in rojstvenih dneih vojnih potreb!

Stare rane na obrazu in na vratu semtertja zopet rade bole. Te bolečine se dajo posebno odpraviti s Fellerjevim posebno dobrodejnim, bolečine tolažečim rastlinskim esenčnim fluidom z znamko »Elzafluid«. To zdravniško priporočeno

domače zdravilo bi morali vedno imeti pripravljeno, da ga ob potrebi imamo takoj pri rokah. Mnogo čez 100.000 zahvalnih pisem tudi iz visokih krogov potrjuje njegov dobri učinek. 12 steklenic pošlje franko za samo 6 kron lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elzatrž št. 238 (Hrvaško). Biti bi moralo vedno pri hiši. Tudi Fellerjeve voljno odvajajoče rabarbarske kroglice z znamko »Elza-kroglice«, so dobre. (vi)

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša preljubljena hčerka in sestra, gospodična

Josipina Kenk

danes, dne 27. aprila t. l. po dolgi mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, v 19. letu starosti mirno v Gospodu zaspala. Pogreb nepozabne rajke bo v soboto, dne 29. t. m. ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Opekarska cesta št. 10, na pokopališče k Sv. Križu. 1360

Sv. maša zadušnica se boje brala v Trnovski cerkvi v ponedeljek, dne 1. maja t. l. ob 9. uri dopoldne. V LJUBLJANI, dne 27. aprila 1916.

Josip in Neža Kenk, starši.

Franc Kenk, Josip Kenk, brata.

Fani Kenk, sestra.

Zahvala.

Za vse blage dokaze tolažilnega sočutja, ki so nam bili izraženi ob priliki smrti našega iskreno ljubljenega soproga in strica, gospoda

Ivana Omerzu

izrekamo tem potom našo najsrčnejšo zahvalo.

Posebno se zahvaljujemo preč. duhovščini, c. kr. orožnikom, slav. učiteljstvu, posebno cenj. gosp. pevcem za ganljivo žalostinko, kakor tudi vsem drugim njegovim znancem in prijateljem in sploh vsemu občinstvu, ki so pokojnika spremili v tako obilnem številu k zadnjemu počitku ter ga priporočamo v blag spomin. 1349

Bog bodi plačnik!

LOKE pri ZAGORJU, dne 27. aprila 1916.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

O priliki smrti naše mile soproge oziroma matere, tašče in babice, gospe

Marije Vargazon

nam je bilo izkazano premnogo blagega sočutja in naklonjenosti.

Iskreno se zahvaljujemo prečastiti duhovščini, slavnemu »Vojaškemu veteranskemu in bojnemu društvu za Središče in okolico«, prijateljem in znancem ter vsem, ki so spremili blago pokojnico k večnemu počitku. 1364

V SREDIŠČU, dne 25. aprila 1916.

Žalujoča rodbina.

Trgovci pazor!

1302

Vojni kreme - zrezki
nepokvarljivo fino pečivo, nudi trajno dober zaslužek. Karton 36 kosov je tako napravljen, da se lahko na 72 ali 144 kosov razdeli in volja K 4.—. Poštni zavoj so 3 kartoni razpošilja.

K. Brandt v Ljubljani, pošta 7.

Spreten

1354

prodajalec

zmožen slovenščine in nemščine, se sprejme takoj ali pozneje pri trdki Viktor Wegg, spec. trg. v Celju.

Išče se za 1. maj

stanovanje

z 2 ali 3 sobami in pripadki v Ljubljani ali Spodnji Šiški.

Ponudbe pod »1. maj/1339« na upravn. »Slovenskega Naroda«. 1339

Strežnica

ki govori nemški, se išče za urejanje dveh sob. 1361

Predstavi naj se od 10.—12. ure na Bleiweisovi cesti 3/II. S. 5.

Poštna pomočnica

vajena tudi brzojava, išče službe takoj. 1399

Ponudbe na upravn. »Slov. Naroda« pod »Vestna/1369«.

Za 1. avgust išče lepo

stanovanje

s 4 sobami, kopalnico in vrtom, stalna, boljša, domača stranka. — Več se izve v prodajalni

Jos. Vidmar, Pred škofijo 19.

Kupujem

kostanjev les

proti gotovini, dobava april-julij. Obvezne ponudbe z navedbo postaje za vagon 10.000 kg je vpsolati trdki: 1175

Vinko Vabič, Zalec Stajersko,

Priporočamo najnovejše zemljevide

naslednjih bojišč:

Freytagovo: za ceno po poš
Zapadno Rusko 1:20 1:30
Avstr.-ogrsk. Primorja . . . 1:20 1:30
Romunsko 1:20 1:30
Avstrijsko - in Nemško-Ru- 1:20 1:30
skih obmejnih pokrajin . . . 1:20 1:30
Srbsko 1:50 1:60
Dardanijsko —80 —90

Höfzlovo:
Splošno rusko bojišče . . . 1:20 1:30
Pošilja se le proti gotovini v naprej ali pa po povzetju.

Narodna knjigarna
V Ljubljani, Prešernova ulica št. 7.

P. n.

Moja žena je napravila za velikonočne praznike potico iz Vašega —

katera je bila v resnici izborna. — Prosim pošljite mi z obratno pošto še 6 zavitev za K 2.—. Vsakemu priporočam ta izborni »Sida-med«.

Z odličnim spoštovanjem

Ivan Kavčič.

Naroča se pri: **JOSIP BERDAJS**, Ljubljana 3, Zeljarska ulica.

„Sida-medu“

Čebulček

liter po K 1:20 priporoča

Sever & Urbanič

LJUBLJANA

1357

Wolfova ulica št. 12.

30 K nagrade

ozemu, ki mi priskrbi

mebl. stanovanje

obstoječe z 2 sob in kuhinje eventualno 1 sobe in kuhinje, v katero se lahko takoj seli.

Ponudbe pod »R. P. 1303 na upravn. »Slovenskega Naroda«. 1303

Cenjenim damam se vljudno priporoča

modistka Ivanka Stegnar

v Ljubljani, Rimska cesta št. 5, II. nadstr.

Izvršuje vsakovrstne damske modne klobuke po najnovejši modi in najnižjih cenah. 1269

Popravila točno in ceno.

Dr. Julius Schuster

strokovni zdravnik za otroške bolezni stanuje sedaj

1366

v Gosposki ulici št. 10, II. nadstr.

Nočni zvonec Vegova ulica števil. 9.

Ordin. od 8.—9. dopoldne in od 2.—3. ure popoldne.

SEMENA:

Orne detelje, lucerne, krmske pese, raznih trav, jesenske repe, prosa, grašice, čebulčka in čebulnega semena, žlahtnih grahov, fižolov, vseh vrst zelenjadnih, okoli 300 vrst najprijetnejših cvetličnih semen in ptičjo krmo,

priporoča trgovina s semeni na debelo in drobno

Sever & Urbanič

Ljubljana, Wolfova ulica števil. 12.

A. & E. Skabernè

Najnovejše bluze za dame

Mestni trg št. 10.

Oficijelno subskripcijsko mesto:

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

in njene podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Celju,

sprejemajo prijave na:

četrti 5½% avstrijsko vojno posojilo

po originalnih pogojih.

5½% 40letno d. p. amort. drž. posojilo po K 92,50 netto za K 100.— nominale, 5½% d. p. dne 1. junija 1923 vračljive državne zakladnice po K 93.— netto za K 100.— nominale.

Subskripcija se vrši od 17. aprila do inkl. 15. maja 1916.